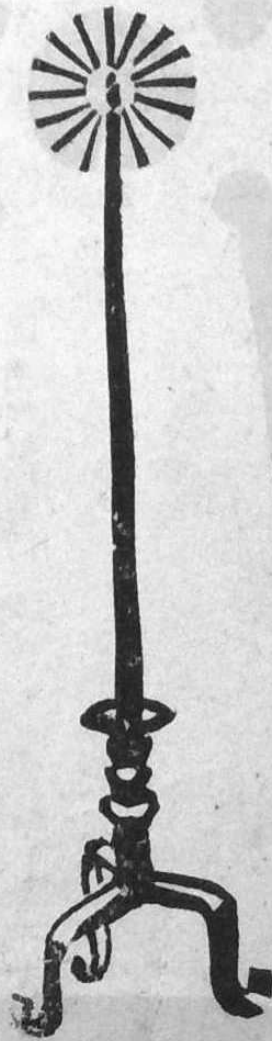

FEIZ HA BREIZ

Hennez e vezo ar goulou a skleraiio ar bayaned
hag a vezo gloar ho pobl Israël

Miz C'HOUEVRER 1935

Feiz ha Breiz

Kelaouenn vizek gant skeudennou
Renet gant an Aotrou PERROT

Koumananchou di-uz ar bloaz :	Embannou d'ouz ar bloaz :
Breiz 13 lur	1/4 pajenn 150 lur
Fran. ha broiou stag outi. 15 lur	1/2 pajenn 275 lur
Evid ar e zo re diavéz bro 20 lur	3/4 pajenn 300 lur
	1 pajenn 500 lur

Pa gemeres da nebeuta pemp Feiz ha Breiz diouz ar bloaz, pep
nioerenn a deu da 10 lur hepken

Taolit evez ouz an nevezenti :

Evit ma vezo esoc'h euna pep tra, da **Serignac hepken** eo e tleer kas, hiriziken, kement tra a zeil ouz *Feiz ha Breiz* : skr da a. embannou, koumananchou ha pavamanchoù.

Kemennadurez d'hor c'houmananterien. -War golo an daouz-kyet *Feiz ha Breiz* a en em gavo gant hor c'houmananterien, o fesiimp, da baea, o unan, o c'houmanant raktal, da : *M. le Directeur de FEIZ HA BREIZ, Serignac* (Finistère), C. C. 2: 802 Rennes, ha neuze n'o devez nemed 15 gwenneg vizou evit degas o arc'hant, e lec'h eur skoed, ma rankfemp karga ar post da vont d'her gouleñn beteg an ti.

Pemzek leiz goude ar gemennadurez-ze, ma ne vez deuet netra d'omp, e kasiomp eur baperenn all d'hol lennerien d'o fedi da baea kenta ma c'hellot. Ne gargimp ket ken ar post da vont da c'houleñn arc'hant ar c'houmananchou beteg an ti, rak re vizus eo evit hol lennerien.

TAOLENN AR MIZ

Itron Varia ar Goulou	47
Al lidou zakr	48
Kouer yaouank, kar da vicher	52
Diwar c'hoari, kelenn	54
An torrer mein gwarizius	61
An Danvadig hag ar bleiz	66
Kuzulioù ar Medisin	68
Kuzulioù ar geginerez	69
Brouderez	70
Al Luduenn	72
Ar Skol vrezonek	81
K pe C	82
Lanig ha Blisig	84
Per ar C'holin	85
Kanaouenn ar Vugale	86
Keleier ar Miz	87
Divinadennoù	91

FEIZ HA BREIZ

Itron Varia ar Goulou

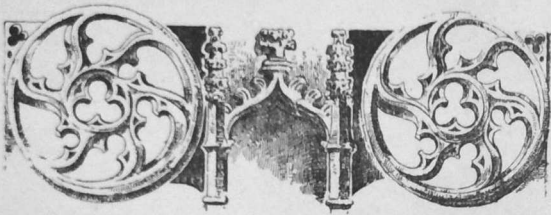
D'AN 2 a viz c'houevrer e tiguiez gouel Itron Varia ar Goulou pe Itron Varia ar Chandelour, kosa gouel en enor d'ar Werc'hez bet savet en Iliz p'eo gwir darn a lavar eo bet savet en amzer an Ebestel.

Goulou a vez douget da brosesion an deiz-se rak da genver an deiz-se ar Mabig-Jezuz, sklerijenn ar bed, a voe kiniget en Templ gant ar Werc'hez Vari.

Daou zen koz, Simeon hag Anna, a oa e Jerusalem o c'headal donedigez ar C'hrist hag eun dra bennak a lavare d'ezo ne ziskennjent ket e tenvalijenn ar bez, a-raok beza gwelet e zeiz o c'houlaoui.

Sklerijennet gant ar Spered Santel ec'h anavesjont Salver ar Bed er bugel koant a oa gant Josef ha Mari. Her briata a rejonf gant tenerdigez, Ha Simeon, dre e « Nunc dimittis », a laka bemdez an Iliz e genou he beleien a drugarekas Doue da veza grêt d'ezan, a-raok mervel, an enor da veza gellet ambroug e Vab en eun c'hrêt den :

Breman, Aotrou, lezit ho servicher da vont e peoc'h,
hervez ho promesa ;
rak va daoulagad o deus gwelet an Hini
a deu gantan ar zilvidigez,
Ho peus savet a-uz an holl boblou,
Evel eur goulou a skleraio ar bayaned
Hag a vezo gloar ho pobl Israel.

AL LIDOU SAKR

DEIZ AR BEDENN

Er miz tremen em eus komzet d'eoc'h eus tiez ar bedenn hag hon eus gwelet e klask Doue hor mad en iliz hag ez eo dleet d'eomp, d'hon tro, klask enne gloar Doue; er miz-man e komzia d'eoc'h eus deiz ar bedenn hag e welimp e fleomp pedi bemdez hag e fleomp pedi dreist holl da zul.

I. — PEDI A DLEOMP BEMDEZ

Doue ne bed ket, rak ne vank netra d'e eurusted, met ar grouadurien holl a die pedi, rak atao emaint e dienez eus eum dra bennak.

Al laboused, eme zant Ambroas, a gan meuleudi d'o C'hrouer, da zav-heol ha da guz-heol, ha ni a vefe duoc'h eget brini ma ne bedfemp ket Doue ivez, da vihana diou wech bemdez, mintin ha noz.

A-holl viskoaz eo bet ar c'hiz-se etouez ar gristenien.

A). — Pedi a dleomp Doue diouz ar mintin,

1) Evit m'hon diuallo diouz pep droug edoug an deiz, « ut nos servet a nocentibus » ; droug a zigouez

gand ar re a bed, buanoc'h c'hoaz gand ar re ne bedont ket.

2) Evit ma westenno Doue hon teod, « linguam refrenans temperet » ; êsoc'h eo d'eum den donvaat eul loen gouez eget n'eo d'ezan donvaat e deod hag ezomm en deus da ober, koulskoude, rak gant an teod e raer droug ken dillo.

3) « Visum fovendo contegat
« Ne vanitates hauriat » ,

Ezomm hon eus da bedi kerkenñ ha m'omp savet evit ma teuo Doue da viret ouzomp da welet, dre hon daoulagad, — prenestrou hon ene, — traou hag a vefe gouest da ober gaou ouzomp.

4) Ezomm hon eus da bedi kerkenñ ha m'omp savet evit ma teuo Doue da viret ouz hor c'halon d'en em staga ouz traou krouet hag hol lakafe da drei kein d'ezan.

Dre hor pedennou diouz ar mintin e lakomp hon daoulagad da zigeri war draou an neav.

B). — Pedi a dleomp diouz an noz;

1) Evit tenna bennoz Doue warnomp, goude hon dervez : « Benedictio tua sit super nos semper! »

2) Evit ma pellaio Doue diouzomp an drouk-spered, prins an denvalijenn, a zo dale'h mat o troidellat, en hor c'hichen, o klask an tu da leunka unan bennak ac'hanomp : « Quercens quera devoret. »

3) Evit m'hon diuallo Doue, evel mab e lagad, « ut pupillam oculi », ha m'hor gwaskedo, dindan e eskell, epad an noz, « sub umbra alarum tuarum protege nos. »

4) Evit ma tigaso e Elez da deurel evez warnomp epad ma kouskimp e peoc'h, « angeli tui, qui nos in pace custodiant. » Dre hor pedennou diouz an noz e lakeomp hon Elez mat da zerri hon daoulagad, da viret outo da welet traou euzus an ifern epad an noz.

Pedi a dleomp bemdez; ar bed-man, dal ma ne zougo ket a dud o pedi, a gouezo, en e boull; pedi a dleomp hep paouez; an neb ne ra nemet vad a bed atao :

II. — PEDI A DLEOMP DREIST-HOLL DA ZUL

Ar zul eo deiz kenta ar bed, an deiz ma teuas an Dreinded da groui ar bed-man :

Primo die quo Trinitas
Beata mundum condidit.

Ar zul eo an deiz kenta a vevas Hor Zalver, eur wech ma oa savet leun a c'hloar eus ar bez hag ar zul, eme zant Gregor, eo an deiz kaer ma pigno ennan, goude ar varn ziweza, an Holl Zent hag an holl Zentezed, korf hag ene, d'ar baradoz.

Ar zul, deiz an heol, « dies solis », evid ar baganed a zo deuet da veza evid ar gristenien, an deiz lugernus dreist an holl dervezioù, deiz an Aotrou Doue, « dies dominica. »

Ar zul eo deiz an diskwiz; ar c'horf e c'houec'h dervez a zastum magadurez awalc'h evit seiz, met an den n'eo ket eur c'horf hepken a zo ennan,

eur spered a zo ivez,
eur galon a zo ivez,
eun ene a zo ivez,

hag ar spered hag ar galon hag an ene-ze, n'eo ket re d'ezo ivez kaout eun dervez penn-da-benn, evito da c'hellout dastum, en dervez-se, magadurez a-walc'h evit seiz dervez hag an dra-ze a reont da zul; da zul eo e lenner; da zul eo e weler ar gerent, ar glanvourien, an amezeien; da zul eo e wel an tad ag ar vamm o bugale hag ar vugale o zud; da zul eo e skriver d'ar re n'emaint ket er gêr; da zul eo e wisker kaera ar c'horf; da zul eo e wisker kaera an ene; da zul eo e vev an den e vuhez den; da zul, dreist-holl, eo e vev ar c'hristen e vuhez kristen ha mar deo grêt ar zul evit diskuiza, eo grêt, dreist-holl, evit pedi!

O! kaer eo ar pedennou, e pep tiegez, pa vez bodet an holl en dro d'an oaled; an tad eo beleg an ti, met n'eus

pedenn ebet ker kaer hag an oferenn-bred en eur barrez kristen, a vez enni bodet, holl a-unan, ar barrez tremenet, a vez hanvet he zud er bedenn-zul, ar barrez vremen hag eo ar barresioniz a zo en oferenn hag o beleien hag ar barrez da zont hag eo ar vugale vihan hag o deus bec'h o c'houzout, mat a-walc'h, petra eo an dra vras a dremen dirazo.

E pelec'h kaout pedennou kaeroc'h eged ar re a ganer bep sul, en oferenn-bred : « ar C'hyrie », ar « Gloria », ar « Gredo », ar « Sanctus », ar « Bater », an « Agnus Dei »? Netra n'eo ker c'houek da glevet evel eun iliziad tud o kana ar pedennou dudius-se ken e lakeont bolzioù o iliz da dregerni : ar bedenn ganet eo kaera peden a zo er bed.

Na laouen ha pinvidik eo ar Stadou ma viret enno penn-da-benn gwirioù Doue p'en em gav ar zul ha ma weler enno lezennou ar Vro o rei harp da re an Iliz hag en o c'henver na trist ha paour eo ar broioù e lec'h ne beder ket ken p'en em gav ar zul, e lec'h ne weler kemm ebet etre ar zul ha deizioù all ar zizun, e lec'h m'ema an dud o veva enno, evel anevaled, kroumet war o ero, eus an eil penn d'egile d'ar zizun, da zul koulz ha da bemdez.

An den, lemma ma vez e spered eo war e dremenvan, pa deu sklerder ar bed-all da greski hini ar bed-man; kals tud am eus gwelet o kaout keuz, en o c'hlenved diweza, da veza bet chomet hep mont d'an oferenn, da zul, met n'em eus ket gwelet, c'hoaz, eur penn kristen o kaout keuz, o vervel, da veza bet en em skuizet re o vont d'an oferenn ken alies ha bep sul ha bep gouel berz.

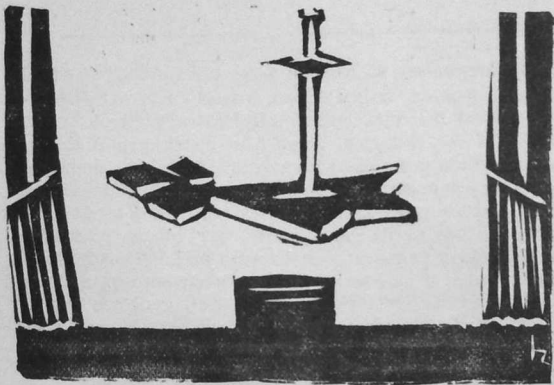
Y.-V. PERROT

Kouer
yaouank.
kar
da vicher

AR mizioù du hag ar bloaz koz, o vont kuit, an eil da heul egile, o deus kaset ganto, a drugare Doue, an amzer derval hag an dervezioù glao. Gand ar bloaz nevez, ar c'hoummoul teo a zo en em lakaet da vale adreuz an oabl hag an heol, inouet oc'h ober e gousk, en deus digoret adarre e lagad gwenn. Poent oa d'an amzer vrao dizrei, rak hon henchou bihan hag hor baozioù n'oant mui goest da charreat o dour hag a venne dont da veza lennou. Hag ar parkeier 'ta, a c'houlenne an eil ouz egile gant enkrez e pelec'h e chome an dud. An dud? o c'hortoz ar zec'hor edont, Kerkent ha m'eo deuet ar glao da ehana, int kroget el labour. Epad miz genver, n'eo ket war hor maezioù eo bet gwelet an divrec'h kroazet. Diskiant e vefe mont da glask eosti el lec'h ma ne vez hadet netra. An had, kouezet eo dournad goude dournad, war an douarou nevez troet, hag abarz pell, an haderien kalonek a welo gant joa o foan digollet. Graet o deus ar pez a oa en o galloud ober : digeri, freuza an douar, taoler ennan ar greun; tro an Aotrou Doue eo breman da labourrat, d'Ezan da rei ar gliz, an heol; d'Ezan da zivorfila, er c'hreunenn, ar vuhez, da lakaat ar vuhez-se da greski ha da veza, eun deiz, eost ha bara. Lavarit d'in ha n'eo ket souezus ar vicher-ze hag a dosta kemend ar C'hrouer hag ar c'hrouadur, hag a ya betek ober d'ezo kaout izom'm an eil diouz egile, evit dere'hel ar bed en e zav? Ha penaos kompren e ve labourerien douar dizoue, pa vevont bemdez skoaz ha skoaz gantan ha pa ne costont nemet drezan?

E peseurt micher all e komz Doue kement d'an den? Ar maezioù o nevezi hag o vervel, o wiska hag o tiwiska, o vleunia hag o tougen frouez, a-hed amzerioù ar bloaz, ha n'int ket evel eul leor, digor bras dirak pep hini, hag a zesk d'ezan petra dle beza e vuhez, El labour douar, eo e kav an den ar muia tro da viret ar gourc'hemenn-ze roet gant Doue, e penn kenta ar bed : « Debr a ri da vara, diouz c'houezenn da dal ». Santel hag enorus eo micher an dud diwar ar maez; rust ha tenn eo koulskoude. En o zouez arabat gortoz kaout eus ar plasou brao-ze, e c'hounezer enno arc'hant bras, e berr amzer, gant aes war ar c'horf. Stad al labourer douar, muioc'h eget hini all ebet, a zo eur stad a vrezel; war e hent e kav alies an drez hag ar spern, ha n'eo nemet o vlounsa e zaouarn, eo e c'hell paka ar roz. N'ez eus ket a wir joa el lec'h ma ne vez ket bet a boan. Ar wir joa, an den diwar ar maez he c'hav warlerc'h eun dervez kaset da benn, dirak eul labour graet mat, a-zioc'h eun eost goubariet kaer. Ar wir joa, al labourer douar he c'hav c'hoaz o ren e diegez, hervez e faltazi hag isigu e spered, o veva e kreiz e familh, pell diouz trouz ar c'herioù, o viret en e galon ar vertuzioù, a ra ar sura, eurusted an den er bed-man. E kreiz hor maezioù eo e karer e gwirionez al labour, e vezer dizamant rag ar boan, e ouezer espern, ec'h anavezer mat talvoudegez an traou. Ha setu perak al labourerien douar eo nerz ar vro. En o zouez eo e kaver alies an dud speredek, ar zoudarded kaloneka. Er c'herioù, ar familhou a zo aet da netra a-benn pevar pe bemp rummad bugale; war ar maez, an hevelep tud a zo en hevelep tiegezioù kantvloavezioù a zo hag atao ker yac'h ha biskoaz. An noblans gwirion, setu i aze, er familhou-ze hag a gar o micher, a chom leal d'ezhi hag a laka o foan d'he gwellaat muioc'h mui. N'eus ket eur stad a vuhez all uheloc'h na kaeroc'h eget al labour-douar. Kouer yaouank hag ier c'hredi rez? Perak re alies e plegez da benn dirak ar c'henta krak-aotrou hag e kav d'it eo distera micherour ker savet uheloc'h egedout? En 'han Doue bez' hiviziken muioc'h a fougennout gant da vicher.

Diwar c'hoari, kelenn

A re a gemer ar garg da geñenn ar yaouankiz, ha goude ma ne glaskfent o c'helenn nemet diwar c'hoari, a gemer eur garg vras rak diouz ma raint ec'h hentchint o yaouankizou ervat pe o dihentchint a-grenn.

Eleiz a strolladou c'hoarierien o deus c'hoariet e pevar c'horn Breiz-Izel, er goanv tremen; dastumet em eus rollou ar peziou o deus diskleriet; sebezet e chom eun den o welet peger bras eo niver ar peziou gallek c'hoariet ha pegen dister eo en e gichen niver ar peziou brezonek.

Biskoaz n'eus bet labouret kement ha breman da zevel ar brezoneg, na biskoaz kement d'e ziskar.

Betek-hen ne oa a-eneb ar brezoneg nemed ar c'hazarn, ar skol hag ar c'hazetennou; breman e figaser eus Paris pe e saver e Breiz c'hoarierien ha c'hoarierzed da drei ar Vretoned a-eneb Breiz.

Mantrus eo traou evelse, n'eo ket 'ta?

Sur a-walc'h, met pa zelloc'h ouz an taolennou a zo aman warlerc'h e weloc'h peger bras eo an droug ha peger mall eo hen diarbenn.

NOAL-PONDI. — Da amzer Nedeleg diweza Noalizo deus c'hoariet **Mister Job er Glean, Ar hent en hadour;** tud a verniou a oa deuet da welet ar c'hoari : meuleudi d'ar Renerien ha d'o c'hoarierien ha c'hoarierzed. **prins hag ar brinsez-se en o fenn. En o amzer ne voe ket**

PLEYBEN. Deux belles séances récréatives, 20 janv. 1935
Nous ne saurions trop recommander aux Pleybennois de venir nombreux au Patro où ils assisteront à un spectacle de choix :

La Petite Mad, drame social en 4 actes.

La Noce à Simone, comédie gaie à 100%, en 1 acte.

Vouée au blanc, pochade comique de Noussane.

Intermèdes ÷:÷ Chants ÷:÷ Monologues

GUPAVAS

Séance récréative par les jeunes filles de l'École et de l'Orphelinat.

La Chambre mauve, drame en 3 actes.

Prix de beauté, comédie en 1 acte.

Intermèdes variés.

LANDIVISIAU

Noëlistes

Fin déjeuner.

Le Diamant Noir, comédie en 5 actes.

Les Hésitants, saynète.

Les jets d'eau, fantaisie couronneront ce choix judicieux fait d'après vos goûts....

TREGLAMUS

Gouel brezonek gant Nedeleg

Penn ar plac'h skanv.

An teir c'had.

Nedeleg an emzivadeg vihan.

PLOUGASTEL-DAOULAS

Au profit du timbre antituberculeux au Patro, dimanche 20 janvier 1935.

PROGRAMME :

Les Illusions de Mme Dupont, pièce en 3 actes.

La Bonne à ne rien faire, comique en 1 acte.

PLOUJEAN, au Patro, 29-30 déc. **E tal ar poull,** comédie bretonne en 1 acte.

Le Mystère de Keravel, de Botrel, drame en 3 actes.

Br'dou spéculé sur les logements, comédie militaire.

CHATEAUNEUF-DU-FAOU

Arbre de Noël de l'école N.-D. des Portes.

You! You! sonnez les binious, chant mimé.

Veillée de Sainte Catherine, chant.

Miss Annabella fait des confitures, comédie gaie.

Berceuse de Jocelyn,

La Bûche de Noël.

La Fille de Juda, drame en 1 acte.

KAOUENNEC — 23-24 kerzu

Gouel brezonek

Pôtr e vragou berr.

Ar Mevel laer.

Yann pôtr ar gêr.

Soniou

« Feiz

ha Breiz »

PLOUESCAT

Les Compagnons de Saint-Pierre interpréteront samedi en soirée et le jour de Noël, en matinée :

MISTER NEDELEC

Les « Compagnons », après le succès de « Judas er Basion » enrichissent leur répertoire d'une pièce qui connaîtra le succès à Noël.

FOLGOAT : Fête de l'Amicale de l'Ecole libre des Filles.

PROGRAMME :

Me yelo da welet Tintin Sœur, pièce bretonne.

Madame la Mode, comédie satirique.

PORSPODER

Patronage Saint-Budoc

A l'occasion des Fêtes de Noël :

Tri ugent mil lur,

La Médaille du Pilote, Botrel,
Echange de Perm..., comédie militaire.

PLOUENAN

Grande séance théâtrale

Mardi 25 décembre au Patronage de N.-D. de Kerellon :

Le plus fort, drame social en 3 actes et 4 tableaux.

Yann e vragou berr, pièce bretonne, comique au possible.

Une partie de cartes tranquille, pantomime bouffe,
Chants bretons et français,
Dialogues comiques.

PLOUEZOC'H

Fête de Saint-Etienne

Séance récréative donnée par les jeunes filles du Patronage

PROGRAMME :

Ma liberté, drame en 3 actes.
La dot d'Auvergne, chansonnette.

La lessive, chœur.

Les p'tites Michu, duo.

On demande une Cuisinière, comédie en 2 actes.

Kousk Breiz-Izel, chant.

Ma Normandie, chant final.

PLOUVORN

Dimanche 23 déc., inauguration du Patronage.

La pièce**MOUEZ AR GWAD**

a obtenu un véritable succès. Sur la demande de personnes qui n'ont pu entrer, les acteurs ont remonté sur les planches le dimanche suivant.

PLONÉVEZ-DU-FAOU

Cercle des Jeunes Filles

Dimanche 23 décembre :

PROGRAMME :

La Noce à Simone, comédie.

Marc'had Kastel-Nevez.

Chants et Monologues

PLOUGOURVEST

Trubuilhou ar seiz paotr yaouank.

L'Elève Caporal, pantomime.

Kalz a gamouennou hag a rimadellou.

SANTEC. — Séances récréatives au profit de l'Arbre de Noël, par les jeunes filles de la paroisse et les enfants de l'école libre. Au programme :

La Fille du Sonneur de cloches, opérette en 2 actes.

Les Drapeaux, ballet gymnique.

Différents intermèdes.

— Ce spectacle satisfera les goûts les plus exigeants —

PLOUIEL — 22-23 kerzu
Peziou-c'hoari, brezonek holl

TREMEUR

An Teir C'had,

Ar Mevel laer.

GOUDELIN

STROLLAD
J. A. C.

Beilhadeg Nedeleg :

Mab an Treitour, en 4 arv.

Caramel, comédie.

Etre an arvestou, soniou brezonek.

SCRIGNAC

Evit Gouel
Nedeleg Keranna

C'hoarierien ar
BLEUN-BRUG

a zisplego :

An Divroad, pezh
kentelius.

Ar re c'hlan a galon,
pezh Nedeleg
eus ar re gaera.

**PLOUGASTEL-
DAOULAS**

Troupe
NORVILLE

Démocrite.

La Souris.

Jean-Marie.

La Paix chez soi.

PLOUGONVEN

A l'occasion du gala de fin d'année.

La Troupe du
BLEUN-BRUG

prêtera son concours :

An Divroad, drame.
Ar re c'hlan a galon,
pièce sur la Nativité
Mélodies bretonnes.
Apothéose.

PLOUEDERN — Magnifique représentation bretonne avec le concours de la troupe de Dirinon :

An Dever da garet, drame ÷ **Fosfatian ar plac'h fin**, farce.

— ÷ — Intermèdes — ÷ — Chants bretons — ÷ —

GUIMILIAU 2 et 3 fév. 1935

Le Secret de l'Alsacienne,
drame patriotique en 3 actes.

Otomobil va filher, monologue breton.

Mesdames Penndolok et Janfoutré, dialogue comique breton.

Mlle Pulchérie demandée en mariage, comédie en 1 acte.

AR C'HOUEC'HED, 24 ha 30 a
viz kerzu. C'hoariet eo bet an

Aotrou Kerlaban;

ha **Sac'h ar Marichal**.

TREGORNAN, 30 a viz kerzu.

Tremeur;

An hini goz zo bet e Paris.

CLEDER. — Décembre 1934. — Patronage des Filles :

Au Programme :

Rosalie suit un régime, comédie.
Chanteuse de Rues, drame.

LOC-MARIA-PLOUZANE, — 30 décembre 1934.

Yannick ar mil mécher, pezh farsus.
Pitoy Colonel, pièce militaire.

GUICLAN. — Salle Sainte-Jeanne-d'Arc. — Séances théâtrales données par les jeunes gens du Patronage, les 3 et 10 février 1934.

Au Programme :

Le Drapeau du 1er Grenadier, drame militaire
Yann an tachou koz, comédie en 5 actes.
Chants bretons et français.

War c'hoarierien Sédillot hag o deus labouret a-eneb ar Feiz ez eus bet youc'het; ker dleet all eo youc'hal war ar re a labour a eneb Breiz !

Ha piou eo ar re-man nemed ar re a laka c'hoari peziou gallek, peziou galleg hepken, dirak tud hag a gomz brezoneg bemdez.

Gand ar yez a gomzer bemdez eo e c'heller lakât ar pezh a zo en ene da dremen e ene hon nesa; setu ar pezh a lennen war « Ar Falz », diwarbenn c'hoarierien ar Flandrez, a c'hoari, nann e galleg, met e flandrezeg :

« *L'entrain et le naturel, dont font preuve les acteurs improvisés, lorsqu'ils s'expriment dans leur langue maternelle, la communication parfaite qui s'établit entre eux et le public, ont beaucoup frappé l'assistance. LA MASSE Y PRIT UNE JOIE SANS MÉLANGE. Les spécialistes de l'éducation populaire en ont emporté quelques précieuses leçons expérimentales.* »

« Toute l'Édition », 8 septembre 1934.

Setu ar pezh a skrive ivez d'in, eun dervez, an Aotrou

Buleon, person iliz-veur Gwened, maro, breman ez eus tri miz :

O cette langue bretonne, qui n'est jamais si belle et si parfaite que lorsqu'elle est accessible au peuple, LA SEULE LANGUE (J'EN AI FAIT SOUVENT L'EXPÉRIENCE) QUI TROUVE UN ÉCHO SONORE DANS L'ÂME DE NOS COMPATRIOTES..., est-elle donc condamnée à disparaître ? Quand je vois les efforts, généreux et opiniâtres, que vous faites pour résister aux succès des « niveleurs imprudents », je me reprends à espérer. »

Ar re o deus labouret a-eneb hor Breiz a gavo atao eur bern digareziou evid en em zizamma :

Ne 'z eus didalvez
Ne gav digarez.

« *Je ne vois pas le Christ parlant breton !* »
a lavare d'in, eun dervez, eur c'hoz tamm kamambre (1)
hag a labour, en dra c'hell, da zistroada ar brezoneg, en e barrez.

Heja a ra eun den e skoaz o klevet komzou ken di-kiant.

Darn all a lavaro :

« *Vous n'avez pas de chefs-d'œuvre, en breton !* »
D'ar re-ze e livirin : « C'hoariit atao ar pezh a zo ha smarteze a benn ma ho pezo c'hoariet an dra-ze e vezo kavet kaeroc'h da rei d'eoc'h, ma ne gavit ket hoc'h unan ! »

Darn all hag a ro eur pezh bennak e brezoneg, a vez klevet o lavaret, en aoun na vefe kavet abeg enno :

« *Oui, nous jouons du breton, car il y a des vieillards qui ne savent pas le français !* »

Koueza a ra e veudig e dourn eun den o klevet komzou ken distrantell e genou tud hag o deus kemeret ar garg da ren re all, rak aoun a c'heller kaout na vefent dall ha na lakafent ar re a renont da goueza d'o heul en islonk.

(1) Kamambre : unan hag a ra ardou.

Darn all, er fin, a gav d'ezo beza grêt enor a-walc'h d'ar brezoneg o lakat kana eur « C'houk Breiz-Izel » pe eur « Bro goz va Zadou » bennak, evel ma roer daou wenneg d'ar paour a den e tal an nor ha mat, pell a zo, evit kaout peoc'h dioutan.

Evit teurel ar bec'h diwar o c'hein e livrint holl : « Ar re yaouank ne c'houlennont ket c'hoari traou brezonek ! »

Gwechall n'eo ket ar vugale, nag ar re yaouank zoken eo a rae o mistri : senti a raent; breman ar renerien eo ar re renet; ar vlenierien ar re vleniet; ar re a oa dleet d'ezo beza er penn-a-raok eo a zo er penn warlerc'h; hag an dra-ze eo an dizurz!

Pi XI, en deiziou tremen, pa oa hano da dud ar Sarr da voti pe evid an Alamagn pe evid ar Frans a roe d'ezo ar gentel-man : « Selaouit mouez Doue, e dounder hoc'h ene ha grît diouti ! »

Renerien yaouankizou Breiz-Izel, a-raok staga da ober netra a vije mat d'ezo ivez fardella o spered, diskonn enno o-uman, ha selaou mouez Doue e dounder o ene ha ne rafent ket kement a c'haou ouz Breiz ha ma reont breman, rak ar vouez-se a lavarfe d'ezo : « Breizad out, gwad breizat a zo en da wazied; eun hano breizat a zouges; brezoneg az peus desket war barlenn da vamm, chom bepred breizad hag hep kasaat bro ebet, kar da Vreiz, dreist ar broiou all :

DEC'H, Breiz a oa savet gand ar Zent, ar Rouaned hag an Duked;

HIZIO, eo gwasket, ar pezh ma c'hell eur vro beza gwasket;

WARC'HOAZ e vezo gwelet he hano o lugerni ker skedus ha biskoaz ha klevet he yez komzet, kanet ha skrivet evel ma n'eo ket bet grêt ker kaer c'hoaz betek-hen, e kement ti-kêr, e kement ti-skol, e kement iliz hag e kement tiegez a zo e Breiz-Izel.

Eur vro ha n'he deus ket nac'het he feiz, evel Breiz, n'hell ket mervel!

Sant Visant Ferrier, e Gwened, a lavare, war e dremenvan, breman ez eus 500 vloaz : « Bretoned, c'houi a zo Aotronek ! »

Ya! Aotronek vras e oa hon tud koz, tud a feiz, tud a spered, tud a zoare, tud ha n'eus ket a ezomm da gaout mez evit bale war o roudou : ma vezomp koulz hag i e vezo brao d'eomp!

Y.-V. PERROT

N. B. — Ar re o defe c'hoant da lakat c'hoari peziou brezonek da Veurlarjez pe da Bask a c'hell goulenn roll ar peziou-se o skriva d'an Ao. Ronan Caouissin, Pleyber-Krist.

An torrer mein gwarizius

BEZ e oa gwechall eun Aotrou bras hag a veve en eur c'hastell kaer, du-hont, e Cleger-an-Arc'hant; eun hent bras da vont d'ar gêr dosta a dremene e traon e gastell hag e tal an hent-se e veze atao eur paour kêz koz gwisket fall, gwenn e vle, war bennou e zaoulin, soublet e benn gantan, o terri mein, edoug an deiz, da lakât war an hent bras.

D'an eur a garec'h e c'hellec'h tremen, dre eno, hag e oac'h sur atao d'e gaout e kostez an hent, o terri mein gand e vorzol hag e c'henn; mouse'hoarzin a rae ouz an holl ha ne skuize ket o komz ouz an dud a dremene ebiou d'ezan hag an holl a grede e oa eurus den a oa o vale.

E gwirionez, doare da veza eurus en devoa ha netra ken; a-wechou, p'en deveze tremenet meur a eur o terri mein, e leze a-gostez e vorzol hag e c'henn hag e save e zaoulagad warzu ar c'hastell a oa war gern ar roz a-dre e goin hag e wele eur c'hastell kaer, gant mogerious ledan, touribellou uhel ha prenecher hag a lugerne gand ban-

nou an heol o koueza warno. Ha spered an den koz a nije warzu an Aotrou pinvidik a veve er c'hastell-se, danvez d'ezan n'oa ket ês gouzout pegement, dilhad kaer ha mevelien eleiz.

« O! na me a garfe beza e lec'h an Aotrou-se », eme an den koz, « eun tamm mat e vije bravoc'h d'in beza o chom en e gastell eget beza azezet aman o terri mein eus an eil penn d'egile d'an deiz! »

Eun dervez e teuas eur plac'h yaouank d'e gaout, gwisket dishenvel diouz plac'hed yaouank all ar vro :

— « Beure da, emezi d'an den koz, o sevel he sell warzu ennan.

— « Beure da, emezan. Piou out-te, da vihanan ha perak out gwisket, en doare-se? »

— « O! eme ar plac'h, me a zo eur zorserez hag em eus muioc'h a c'halloud eget holl aotroned hag holl rouaned an douar; eun deveziour paour out; labourat az peus kalet edoug da vuhez ha breman ez peus gounezet beza gopret pelloc'h. Lavar d'in petra a gorfes kaout ha me her roio d'it raktal.

Ar paourkêz koz a zavas war e dreid, gant levez :
— « O! trugarez d'it, plac'h vadeleuz, emezan; ar pezh a garten eo beza o veva er c'hastell d'an nec'h aze ha

kaout kement a zavez hag a vraster hag an Aotrou a zo ennan o chom.

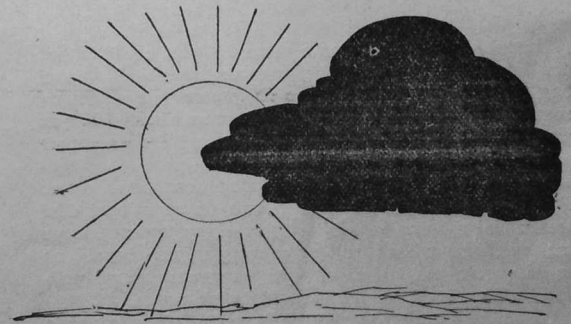
— « Ha gand an dra-ze e vezi eurus, da vihana? » eme ar zorserez.

— « Bezin, sur a-walc'h eme an torrer mein gwarizius.

Ar zorserez a hejas he baz a-benn teir gwech hag an den koz a en em gavas azezet, e-unan, war eur gador vourret, e sal gaera kastell Cleger-an-Arc'hant, endra ma oa deuet e Aotrou da veza torrer mein e kostez an hent hag an den koz a veve e kreiz an diegi hag ar blijadur; mevelien a oa o trei hag o tistrei war e dro; dilhad nevez a wiske bemdez ha ne ouie ket an niver eus e zavez.

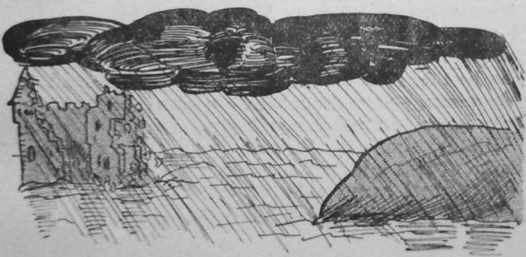
Ne zaleas ket da gaout divlas e vuhez nevez; evit derc'hel e renk e ranke dougen dilhad kran hag e kave an dilhad-se re bounner ha pa deuas an hanv, dreist-holl, hag an heol da domma, o c'havas re domm; mont a rae er mêz anezan e-unan dre ma kave e oa an heol galloudusoc'h egetan hag an dra-ze hepken a golle d'ezan e holl blijadur; setu ma 'z eas da gaout ar zorserez ha goude he c'haout e lavaraz d'ez eger reuzeudik e oa :

— « A! mat! emezi, petra venes kaout, neuze, evit beza eurus? »

— « Gra d'in kemeret lec'h an heol, emezan, ha neuze, sur a-walc'h, e vezin eurus-tre, dre ma vezin krenfoc'h eget pep den ha pep tra!

Raktal an den koz a deuas da veza an heol hag e strinke e vannou lugernus tu ha tu. Epad eur pennad mat a amzer e chomas hep klemm ken na deuas eur gommoulenn deo da viret outan da lakat e vannou da vont betek an douar; neuze, avat, e c'halvas adarre ar zorserez dillo da lavaret d'ezhi peger reuzeudik e oa ha da c'houlell diganti ha ne c'hellje ket e drei e kommoulenn evit ma vije eurus da viken.

Raktal e voe roet d'ezan e vennad; troet e voe en eur pezh kommoulenn wenn a nije, gant tiz, war eskell an avel hag e kavas mat lezel ar glao da goueza war an douar; sevel a reas c'hoant gantan da zispenn ar c'hastell hag ar garreg vras m'edo diazezet warni; hag an dour a goueze a-bil; an hent a oa teuzet; an dour a goueze atao; beuzet e voe ivez ar garreg; a-nebeudou ar c'hastell a voe dismantret e vogerion hag ar vein anezo stlapet hini aman, hini a-hont; an hini koz, en e gommoulenn, ne oa ket re laouen c'hoaz, rak ar garreg a jome bepred en he sav; setu ma lakeas ar glao da goueza warni puit-hoc'h c'hoaz eget ne oa kouezet betek neuze.

Pa oa kouezet eus e zourn diweza beradenn c'hlae a

oa er gommoulenn, ar garreg a jome atao, en he sav, ker sonn ha biskoaz.

Ar gommoulenn a yeas e kounnar dre ma oa krenfoc'h ar garreg egeti. An dour a dec'has; an hent-hou a ze-c'has; ar gommoulenn a nije bepred a-uz ar garreg ha pazele en traon e vele eun den azezet e tal an hent o terri mein gand e vorzol hag ar gommoulenn a welas ervat ne oa doare all ebet gwelloc'h eget hennez da zont abenn eus ar garreg.

Youc'hal a eure da c'hervel ar zorserez :

— « O! plac'hig koant, emezan, roit d'in va mennad eur wech all c'hoaz; grit ma vezin adarre an torrer mein e tal an hent ma oan gwechall evit terri ar garreg-se; a-hent all ne vezin biken ken eurus! »

Ar zorserez a glevas e youc'hadenn; mouse'hoarzin a reas; strinka a eure he baz er vann a-benn teir gwech hag an hini koz a en em gavas adarre e tal an hent, e benn pleget, e vleo gwenn, o terri mein en dra c'helle gant e c'henn hag e vorzol hag e reas al labour-se goudeze betek e varo hep kaout an distera gwarizi ouz an dud a vele o tremen hag a c'helle kaout doare da veza eurusoc'h egetan; deuet e oa da gredi e oa re wir ar pezh a lavare ar re goz :

*Kement a lugern n'eo ket aour ;
Kement a vale n'eo ket paour !*

Troet diwar ar c'hemraeg gant
an Dimezell MEIRION DYFNALLT OWEN.

Gerioù dies d'ar re ne ouezont ket kaer c'hoaz ar bre-zoneg :

Gwarizius : jaloux ; gwarizi : jalousie ; Cleger-an-Ar-c'hant : le Rocher de l'Argent ; Beure da : bonjour ; go-pret : payé ; mennad : désir.

An Danvadig hag ar Bleiz

Goustadig ha glecthorus

An dan-vadig er yeod flour 'Hed eur wazig 'eve dour;
 Kalz uheloc'h er prad all, Bleiz a e-ve kemend all.
 Tec'h va Dan-vad penn-gornig, Tec'h va Danva-dig mat!

An danvadig er yeod flour,
 'Hed eur wazig 'eve dour;
 Kalz uheloc'h er prad all
 Bleiz a eve kemend-all :
 Tec'h va danvad penn-gornig!
 Tec'h va danvadig mat!

Hag e tired ar bleiz koz,
 Lemm e zent ha moan e gov :
 — « Te, emezan, loenig rous,
 « A rae d'in eva dour lous! »
 Kren, va danvad penn-gornig!
 Kren, va danvadig mat!

— « Louza 'n dour, ô ne ran ket,
 « 'Maoun dindanoc'h en dour red! »
 — « Eo, ouspenn, breman 'zo bloaz,
 « Va zamallet az peus c'hoaz. »
 O va danvad penn-gornig!
 O va danvadig mat!

— « Me tamall... breman 'zo bloaz
 « Pa ne oan ket ganet c'hoaz?... »
 — « Da vreur neuze, rak me oar!..... »
 — « Me n'em eus na breur na c'hoar! »
 O va danvad penn-gornig!
 O va danvadig mat!

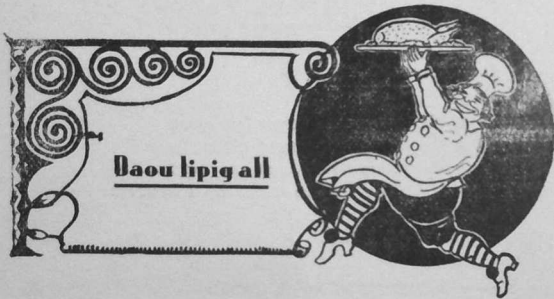
— « Neuze sur ez eo da dud! »
 Hag e kounnar ar bleiz yut,
 A lamm war an oanig mat
 Hag hen debr e kreiz ar prad.
 Kanv, d'am danvad penn-gornig!
 Kanv d'am danvadig mat!

Kalz a dud herio an deiz
 A ra henvel ouz ar bleiz :
 Ar fallentez a vez tree'h
 D'al lealded meur a wech.
 Kanv, d'am danvad penn-gornig!
 Kanv d'am danvadig mat!

Diwar : LA FONTAINE (*Le Loup et l'Agneau*).

Kuzulioù ar geginerez

LAKIT eun tamm amann da deuzi war an fan, ne lavaran ket da rouza, da deuzi heñken; lakit eul loaiad bleud ha kenmeskit mat; glepiit l'roman al lipig gand eur werennad laez bero, nebeud ha nebeud, en eur gemmeski atao, ken a vervo, ha kenmeskit eur pennad c'hoaz, goude ma ray, ha lakit ennan, da domma ar restachou kig chomet abaoe dec'h, hag a zo mat abenn hirio.

Egile all, aman, a zo da veza debret ez-yen, ha da veza graet ez-yen ive :

Lakit, en eur gastoloren, ha drailhet munud : teir chatezen, eun nebeud serfilh; holen, pebr ha moutard a lakeoc'h ive, ha gwin-êgr; kemmeskit mat, ha lakit eol da zebri en eur gemmesk dalc'hmat; ma vez re deo al lipig, diouz ho sonj, e lakeoc'h muioc'h a win-êgr; ma 'z eo re zall, e lakeoc'h eur bannig eol c'hoaz; gwelet a reoc'h her c'havoc'h mat.

Hag eun all :

Lakit ho tamm amann da rouza, en dro-ma; pa vezo rouz a-walc'h, e lakeoc'h bleud, ha p'ho pezo kemmesket mat, e taoloc'h ebarz, eur banne gwin ru; lakit c'hoaz dour-soubenn, eun tammig sukr, eun tammig holen ha pebr, hag eun tamm moutard da rei gwelloc'h blaz d'ezan; heñ-man, al lipig-man, evel ar re all a zo mat da zebri ganç n'eus fors pe seurt-kig.

LIZIG

Kuzulioù ar Medisin

EUR c'hlenved spegus eo heñman; rak-se, pa vez unan lennak, er c'hountre pe en ti, klanv gand ar « gripp », e ranker e zispartia dious an dud all; hag ar re yac'h, en aoun da baka, a walc'ho alies, o genou hag o gouzoug, en diabarz, gant dour, « dour horike »; lakat « kanfr » dindan o fri a c'hellont ive; d'ar c'hlanvour eo mat rei eur banne gwin tomm, sukr ennan; pe eur banne kognac en eun tasad tizan tomm!

Setu aman eul louzou all :

Lakat 1 gramm alum en eul litrad dour; pa vezo bet diou eur ebarz, e c'heller en em zervicha anezan evel hen : heja ar voutailh ha diskarga eun hanter gwerennad bep tro, da eva eur c'hard-eur araok ar pred, epad pevar dervez. Hag an dra-ma a zo c'hoaz aesoc'h d'ober : frota, epad pemp dervez, diou wech bemdez, daou vunud bep tro, eun tamm keuvr ous tal ar c'hlanvour.

Tizan diwar bleun roz-ki a zo mat ive ouz ar c'hlenved-ma; hag ive soubenn diwar bour, pe zoubenn diwar gi-gnenn.

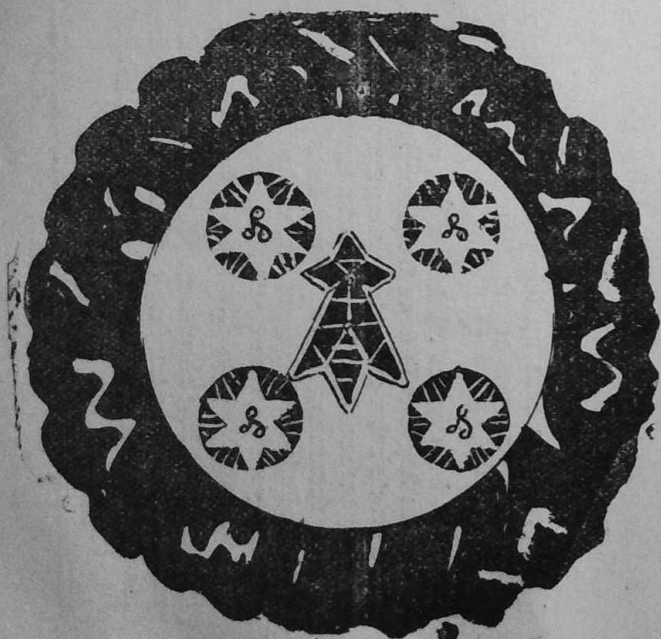
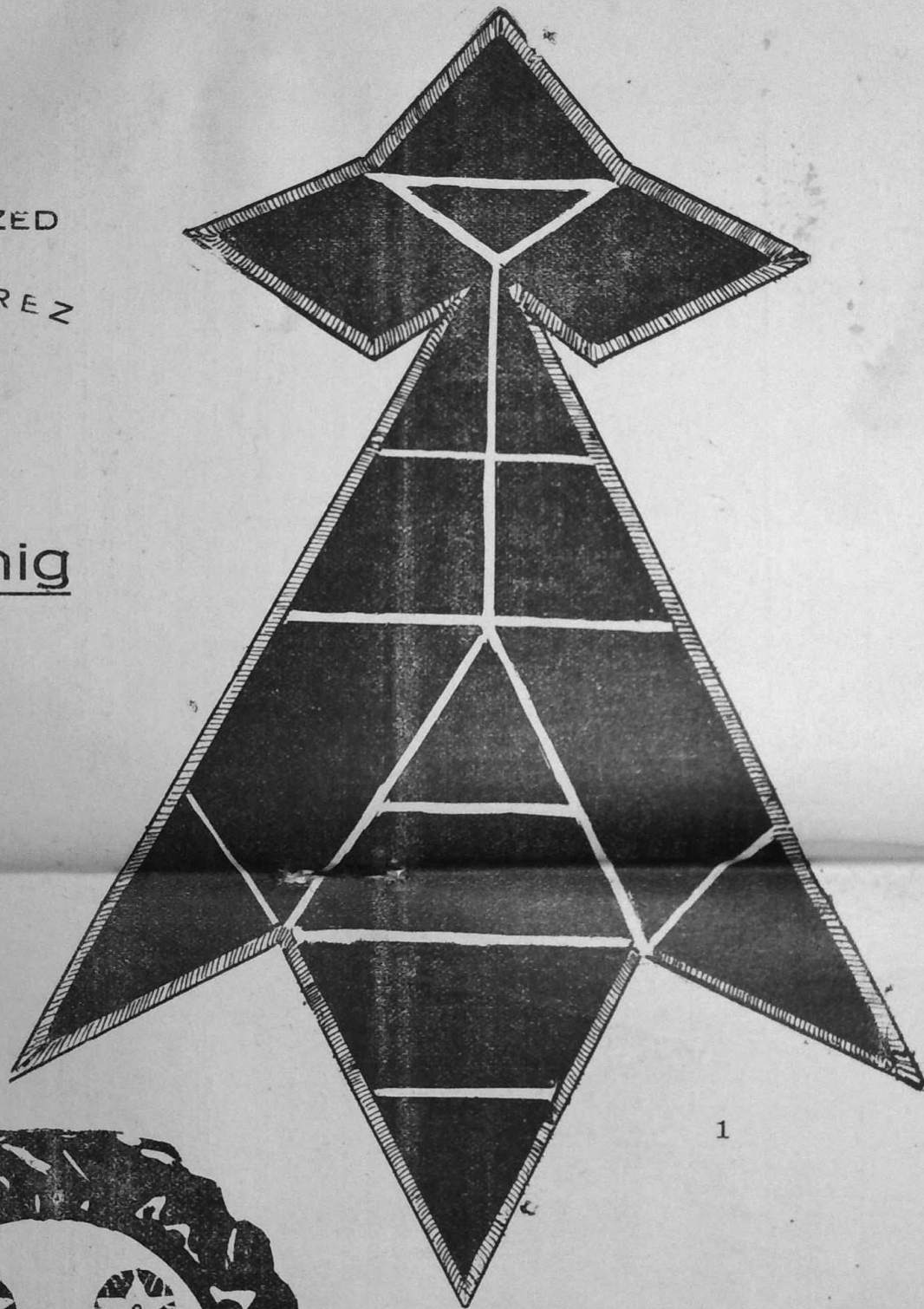
Ar re a zebri re a gig, pe a ev kals a evach krenv, gwin hag all, a bako kentoc'h ar gripp eged ar re ne reont ket.

Kredit va c'homzou, lennerien, rak va mestr n'eo ket eur gaouiad eo, met eun den troet d'ober vad d'an nesa, evel m'az eo gourc'hemennet d'eomp gand al lezema gristen.

PAOL AR RIOUALLON.

EVIT
HOL
LENNEREZED
BROUDEREZ

•
An
herminig

MIGNONED KÊZ,

— Setu aman ar skeuer am oa komzet d'oc'h anezan, er miz tremen, evid ober eun dorchenn.

— En dro d'an herminig-se, broudit peder gwech ar steredenn geltiek bet embannet war hon niverenn Nedeleg, hag ho pezo eun dorchenn eus ar re gaera, evel ma tiskouez d'oc'h an daolenn 2.

— Kenavo,

NADOZIG

AL LUDUENN

TEIR blac'h yaouank a veve gant o mamm; diou anezo a oa bras an tamm anezo hag an drede a oa kamm ha ne dec'he ket diouz an oaled ha setu perak e oa lezhanvet al luduenn. He mamm he c'hare muioc'h eget he diou c'hoar.

Eun dervez ar gosa a lavaras d'he mamm he devoa c'hoant da ober tro ar bed da giask he eurusted : « O! ne virin ket ouzit, avat, eme he mamm; teir gouign a roin d'it zoken da vont ganez en hent; teir vras ha va malloz pe deir vihan ha va bennoz; evel ma kiri! »

Ar plac'h a lavaras d'he mamm ken dichek ha tra : « N'oun ket nec'het, na ganez, na gant da vennoz ! Ro d'm teir gouign vras! »

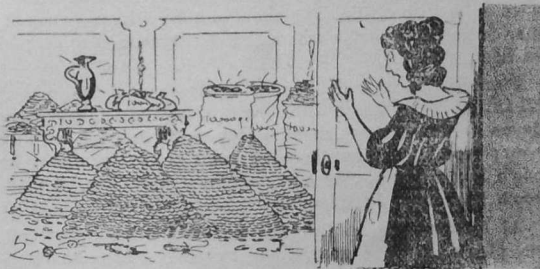
Ar vamm a roas an teir gouign vras d'he merc'h hag heuman a yeas eus ar gêr, laouen bras hag en eur gana, ar pezh ne veze ket klevet oc'h ober alies!

Goude beza baleet tri dervez ec'h en em gavas gand eur feunteun hag e rede dour fresk anezi; azeza a eure en he c'hichen da zebri eun tamm; n'oa ket lonket mat a-walc'h he eil genaouad ganti ma lammas eur c'hi bihan, er maez eus ar feunteun, hag a c'houlennas eun tammig bara outi : « Bale diwar va zro, emezi, ki divalo! » hag ar c'hi bihan a yeas ac'hano lostok.

Goude beza debret he gwalc'h, ar plac'h a gendalc'has gant he hent hag e welas eun ti a zoare, e kreiz eur park; mont a eure davetan hag e skoas gant nerz war an nor; merc'h an ti a deuas war an treujou hag a c'houlennas

outi petra glaske : « Ezomm am eus da gaout labour evel mitez! » emezi.

— « Ezomm a-walc'h am bezo eus eur vatez, dizale; breman avat n'em eus ket a amzer da jom da gomz ouzit, rak mont a rankan da ober eur bale pell ac'han; epad ma vezin oc'h ober ma zro ez pezo amzer da ober anaoudegez gant an ti; mont a c'helli en holl gamprou nemet en hini a zo aze a-dre da gein rak kroc'hen da ziskouarn ne zigor ket he dor! »

Pa 'z eas ar vestrez kuit, e voe mall gand ar vatez nevez mont betek dor ar gampr e oa difennet outi mont enni; chom a eure da zellet outi eur pennad ha goude beza sellet mat e krogas enni gant he dourn, her bountas hag e yeas ebarz : « Aour! Aour! va Doue, emezi, na peger brao eo an dra-man! » Berniou aour, e gwirionez, a oa eno; leunia a reas he godellou hag ez eas, er mêz, ken dienkrez ha tra; azezet e oa war eur gador pa zistroas he mestrez; dont a eure en he c'hichen; lakat a eure he dourn en he godell hag e tennas an aour er mêz hag hen lakeas er gampr el lec'h m'edo kentoc'h. Goudeze ez eas e kounnar ouz he mitez : « Che! emezi, ha n'ac'h eus ket bet a aoun oc'h ober ar

pez az peus grêt! » hag e tistagas eun taol dourn ganti o lezel roud he femp biz war he boc'h; rus he fenn gand ar vez, ar plac'h goude m'he devoa bet an taol-se a yeas ac'hano hag a gemeras hent ar gêr; p'en em gavas e ti he mamm ha pa welas an eil eus ar merc'hed pebez penn a oa outi ha pegen roufennet e oa he boc'h, e tirollas da c'hoarzin d'ezi hag e lavaras d'he mamm he devoa c'hoant ivez da vont da vale bro, da glask he eurusted d'he zro, ha da welet ha gwelloc'h e troje an traou ganti eget gant he c'hoar.

Ar vamm ne enebas ket ouz he merc'h; kinnig a eure d'ezi ar pez he devoa kinniget d'he c'hoar hena hag houman a gemeras evel eben an teir gouigneau vras hag hi en heat.

P'en em gavas e kichen ar feunteun e welas ar c'hi bihan hag her c'hasas diwar he zro, hep tamm, evel m'en devoa grêt he c'hoar; mont a reas en ti; laerez a eure an aour; tapa a eure eur javedad gand ar vestrez diwar he boc'h hag e teuas d'ar gêr, roufennet unan eus he diou-voc'h ha ramet he c'halon.

Al luduena ma oa fall war he zreid a oa, a-hent all, eur plac'h eus ar re goanta hag eus ar re wella; he c'hoarezed a gemeras gwarizi outi dre ma ne oa ket roufennet he fenn gant maouez an ti bihan. Eun nebeud amzer a dremenas hag eun dervez, al luduenn, skuiz o klevet sorroc'h, a lavaras e oa dâ ganti mont ivez d'he zro da aveli he fenn; teir gwastell vihan a gemeras gant bennoz he mamm hag hi en hent, laouen bras.

P'en em gavas e tal ar feunteun e lammas ar c'hi bihan adarre, er mêz eus an dour, da c'houlenn bara outi evel m'en devoa goulennet ouz he c'hoarezed :

— « Ya 'vat », hag e roas eun tamm bara bouk d'ezan, « setu bara d'it! »

— « Met », eme ar c'hi c'hoaz, « tri bugel bihan am eus ha du int gand an naoun ».

— « A dra zur, red eo d'it kas peb a dammig d'ezo ivez! » eme al luduenn hag e roas he bara d'ar c'hi.

— « Eur galon uhel az peus hep mar ebet, ha c'hoant am eus d'az tigoll, eus va gwelia », eme ar c'hi. « Ha gwelet a rez an ti bihan a zo a-hont! »

— « Ya, her gwelet a ran! »

— « Mat! kerz beteg eno; ha goulenn ouz maouez an ti da gemeret da vatez; kemeret e vezi; gra ar pez a c'houre'hemenno d'it ha gand a ri n'es ket da lakat da dreid er gampr e tifenno ouzit mont enni; ma sentes ouzin emma grêt da fortun ganer. »

— « Bennoz Doue d'it, va c'hi koant », eme ar plac'h, war eun ton flour; « ober a rin hervez da guzui mat! »

Noz-tenval e oa ha dies d'ezi mont a-raok; en em gaout a c'hellas, koulskoude, beteg an ti : « Tee'het a rankan eur pennadig », a lavaras mestrez an ti d'ezi, « chomit aze d'am gortoz; arabad e vefe d'eoc'h, avat, digeri dor ar gampr a zo aze a-dre ho kein. »

Ha maouez an ti kuit, evel en diou dro all, Koant du-dius e oa pep tra; Plac'h al Ludu daoust da ze ne lakeas ket he zreid er gampr zifennet.

Nebeud amzer goudeze, e teuas merc'h an ti d'ar gêr adarre. Sellet a reas ouz al Luduenn; mont a eure betek enni ha goude beza laketa he dourn warni estlammet bras e lavaras : « Pell bras a zo abaoe ma klaskan eur plac'h vat hag eün; her c'havet am eus, pelloc'h; breman ma 'z eus eun dra bennak er bed hag az pefe c'hoant da gaut, lavar d'in, hag ez pezo da c'houlenn raktal. »

— « N'eus nemed eun dra er bed hag a garfen kaout », eme al Luduenn, « hag eo eur guchennig arc'hant da rei d'am mamm; braoa ma c'hellan a ran d'ez, met ker mac'hagnet oun ma n'oun ket evid ober nemeur a vad d'ez!»

C'hoarzin a reas maouez an ti hag e lavaras : « Plijadur a ra d'in gwelet e kares da vamm ha setu perag e roan d'it ar yalc'h-man : kant lur a zo enni; tenn arc'hant anezi ken alies ha ma kiri, kant lur a jomo ganez enni atao! »

Ken souezet ha ken estlammet e oa ar plac'h ma ne gavas ket eur ger da drugarekaat he madoberouez; ken dies e vije bet d'ez kreda ne oa mui kamm ha ma oa d'ez kreda he devoa hiviziken 100 lur hag a vije d'ez bepred; pa gemeras ar yalc'h e stagas da ouela, met n'eo ket daerou a zoan, daerou a levenez eo a skuilhe.

Ha maouez an ti a lavaras d'ez : « N'es ket da ouela; eur plac'h koant out ha n'az peus ket da bar; n'out ket digollet mat a-walc'h c'hoaz; setu eur voest vihan; he digor ha lavar d'in petra weles ebarz! »

— « Gwelet a ran eur palouër » (1), eme Blac'h al Ludu.

— « Mat, bep wech ma laki ar palouër-se war da zilhad e teui an danvez anezo da veza kaeroc'h kaera. Petra a welez c'hoaz? »

— Eun nadoz, eme eben.

(1) -- Eur palouër, pe eur broust, mar d'eo gwel ganeoc'h.

— Bep wech ma laki an nadoz-se war da zeul e vezo loerier ha bouteier eus ar re goanta ouz da dreid; n'eus netra ebet ken en da voest?

— Eo eur westenn vihan a zo ivez, eme Blac'h al Ludu.

— Bep wech ma heji ar westenn-se, er vann, e tigouezo, en da genver, eur marc'h eus ar re goanta ha ma vez hejet diou wech e teuo daou varc'h davedout; ma hen hejes teir gwech e teuo davedout daou varc'h starnet ouz koanta kar bihan a zo bet gwelet biskoaz war an douar hag ar c'hezeg pa vezi ouz o blenia a vezo eus ar re reisa a oufed kaout. Ha laouen out breman? »

Al Luduenn a zellas ouz an traou a roed d'ez, met ne c'hellas ranna ger ebet ker beuzet e oa he c'halon gand al levenez hag an drugarez; maouez an ti he briatas hag a roas d'ez eur pok karantezus ha neuze Plac'h al Ludu a yeas d'ar gêr.

Pa deuas en ti e reas evel ma vije ker mac'hagnet ha ker paour ha kentoc'h; he mamm, en eur c'hoarzin, a astennas he dourn hag hen tennas war he c'halon; gwel e oa ganti ar plac'h o tomma war an oaled, eget holl binvidigez ar bed. Ar zadorn a deuas; ar vamm a yeas betek kêr, evit prena he diankachou; an diou vere'h kosa a yeas ivez da ober eun dro d'ar marc'hallec'h, evit gwelet an doareou. Neuze e tigoras Plac'h al Ludu he boest hag e tennas ar pezo a oa ennan er mêz; lakât a eure ar palouër war he broziou hag ar spilhen en he bleo hag an nadoz war he seul ha gwisket e voe penn-da-benn gant dilhad eus ar re gaera; heja a reas ar westenn, er vann, ha raktal e teuas eur marc'h brao bras en he c'hichen. Lammat a eure raktal war e gein ha dao d'ar marc'had. Sellou an holl a oa troet warni; den ebet, avat, n'hen anaegas. Ar merc'hed yaouank a lavare e oa eur penn-avel; ar merc'hed koz a lavare e oa koant bras hag e oa dies kaout he far; an dud yaouank a lavare n'ell ha mui dra diwar he fenn hag holl o devoa c'hoant d'he c'haout da bried; eur wech grêt ganti tro ar marc'had, al Luduenn a yeas d'ar gêr.

Pa-deuas ar vamm hag he diou verc'h, d'ar gêr, d'o zro, e kavjont Plac'h al Ludu war an oaled, dirazo. Lavarout a rejont hano d'ezhi diwarbenn ar plac'h koant a oa er marc'had; an diou c'hoar hena a gave abeg enni muia ma c'hellent; ar vamm, avat, a lavaras e oa danvez eur sell enni ha doare da veza eur verc'h fur hag hegarat.

Eur zizun a dremenas ha deiz ar marc'had a deuas adarre. Foar a oa en deiz-se hag eur foar vras rak ne oa den yaouank na plac'h yaouank ebet er seiz parrez tosta ha ne vijent ket eno. Tud, ha ne oant ket bet er marc'had bloaz a oa, a oa diredet tra ken nemed evit gwelet ar plac'h sebezus a oa aet ar vrud anezi dre bevar c'horn ar Vro.

Wardro kreisteiz e teuas Plac'h al Ludu, war he marc'h, da ober eun dro d'ar marc'had; mab ar roue a oa dre eno hag en devoa youl da gomz outi, met hi ne reas ket eur van outan hag a gendalc'has da ober he bale; diou eur goude p'edo o vont kuit e kavas mab ar roue adarre e tai dor ar gêr veur; hen e-unan a glaskas kregi e penn

ar marc'h; al loen, gand e acun, a reas eul lamm treuz hag uuan eus boutou ar plac'h yaouank a reas eun tam trouz o kouez d'an douar; houman, hep gortoz ma vije dastumet d'ezhi, a yeas ac'hano, evel eul lapous etrezeg ar gêr.

Antronoz mab ar Roue a lavaras en devoa kavet eur votez hag e timesje gand ar vaouez a c'hellje he lakât en he zroad. Ar prins a dremenas eur miz o redek ar vro da glask an hini a c'hellje he gwiska : ne gavas hini.

Eun dervez, skuiz maro, ec'h en em gavas da skei war dor ti al Luduenn; rei a eure ar votez da wiska d'an diou blac'h kosa a skrijas betek blenchou o bleo; koulskoude, kaer o devoe poania, ne c'helljont ket gwiska ar votez; neuze her c'hinnigas da Blac'h al Ludu her gwiskas brao bras war he zroadig munut. Mab ar Roue a lavaras raktal : « Plac'h yaouank, c'houi eo ar vaouez a oa war varc'h, en deiz all, oc'h ober tro kêr; breman mar am digemerit e vezin ho pried ha mat e vezin ouzoc'h atao, betek deiz va maro! »

— « Ne zimezin ket ganez! » eme Blac'h al Ludu, tenval he daoulagad.

— « Ma ne zimezan ket ganez, eme vab ar Roue, ne c'hellin birviken beza eurus war an douar-man! »

— « Ne garfen ket chacha strafuilh hag enkreuz warnout ha koulskoude n'oun ket evit tec'hel diouz va mamm, kement all am c'har! »

— « N'ez pezo ezomm ebet da bellaat diouti, eme ar prins, hag eun digemer eus ar gwella az pezo koulz hag hi digand ar rouanez a vezo da vamm-gaer. »

— « Laouen oun o klevet an dra-ze, met n'in ket ganez hizio; red eo d'in gortoz betek disadorn kenta... »

Kel laouen e oa breman penn mab ar Roue o tistrei d'ar gêr ha ma oa tenval a-raok m'en devoa gelllet gounit kalon Plac'h al Ludu.

Ar zadorn warlerc'h a deuas; an diou blac'h kosa a oa war zav a-bred hag e redjont d'ar marc'had hep koll o

amzer. Plac'h al Ludu, pa welas e oant aet kuit, a wiskas he mamm gant dilhajou kaera Iwerzon hag hi he-unan a oa war he zro dilhad eus an danvez pinvidika a oufed gwelet; teir gwech ec'h hejas he gwestenn er vann ha raktal daou vare'h brao hag eur c'har alaouret a jomas a-zav e tal dor he zi; pignat a reas ar verc'h hag ar vamm er c'har ha ne zalejont ket d'en em gaout er marc'had; mab ar Roue a oa e tal dor kêr ouz o gortoz; o anaout a eure, dal m'o gwelas; laouen bras e lammas er c'har hag e pokas d'ezo c'houek; ober a rejont tro ar marc'had a goude ez ejont da di ar roue o digemeras koutz hag ar rouanez gant karantez; dimezi a reas an daou zen yaouank ha goudeze e vevjont an eil e serr egile, koz koz, laouen laouen, gwenvidik gwenvidik. Kals kerent d'ezo a deuas d'an eured; tudchentil ha tud izel, tud koz ha tud yaouank, tud divalo ha tud kaer a voe eno.

An dud a oa brao d'ezo beva er vro, endra m'edo ar prins hag ar brinsez-se en o fenn. En o amzer ne voe ket red d'an dud mont da gemeret perz e brezel ebet!

'Troet eus an iwerzoneg e brezoneg gant Ralph St V. Allin-Collins (almha in Ua Coileain) Hal Wyn, diwar « Teach Aniar », Ad Majorem Dei Gloriam, Londrez, Breiz-Veur, miz du 1934.

ER MIZ A ZEU :

Yannig ar C'hoat bras

● Ar skol vrezonek ●

EXERCICE I

COURS ÉLÉMENTAIRE ET MOYEN

a) Mettre les mots suivants au pluriel, et traduire ce pluriel en français.

Exemple : breutaer, breutaerien : les plaideurs ou avocats.

b) Faire entrer ces mots bretons pluriels dans une phrase bretonne en évitant de copier les uns sur les autres.

Exemple : ar vreutaerien a zo tud teodet mat.

Kloareg, kelaouen, torz, tosen, balaneg, kabell, loazeg, barz, brec'h, skouarn, fron, lagad, skoaz, glin, lez, gar, dorn, askorn, troad, biz-troad.

EXERCICE II

COURS MOYEN ET SUPÉRIEUR

Traduire en français les Kanaouennou ar Vugale ; Son ar gevier et Marc'haridig.

EXERCICE III

COURS SUPÉRIEUR

Vous avez vu votre père fumer sa pipe.

Décrivez ses actions avant, pendant et après.

ALIOU A ZELL OUZ AN DEVERIOU

1) Kalz ne lakont timbr ebet, Goulenn a raer eun timbr a zek-kwenneg evit pep « Cours ».

2) Lod ne reont nemet an hanter eus an deveriou. Ar « C'hours Supérieur » a dle ober an dever II hag an dever III.

Ar « C'hours Moyen » an dever I hag an dever II.

Ar « C'hours élémentaire » an dever I.

3) Darn a gas o deveriou d'an adres fall : Cours Élémentaire, da veza kaset da : M. Caurel, Instituteur libre, Saint-Thegonnec.

Cours Moyen, da : M. le Recteur de Poullau, par Douarnenez.

Cours Supérieur, da : M. Séité, Pensionnat Saint-Joseph, Landerneau.

K pe C ?

BISKOAZ n'eo bet gwelet ar Vretoned, pe i a zo o chom e Breiz pe i a zo tec'het diouti, da heul o bara, o sevel, war o zreid, da zifenn ar brezoneg, evel ma reont breman ha biskoaz ken nebeud ne 'z eus bet gwelet tud ouz her studia ker piz hag ouz her skriva ker mat ha ma 'z eus breman.

Kousto pe gousto, doriou holl skoliou Breiz-Izel, re ar c'hêriou koulz ha re ar mêziou, a zigoro dirazan, hep dale; eur vez eo gwelet, e Breiz-Izel, Bretoned ne ouezont nemet galleg hag a zo divroidi en o bro o-unan. Leoriou nevez a ranko eta beza grêt da lakat etre daouarn ar vugale, skrivet holl en eun doare henvel hag en eun doare reiz. An Tad Merien, person Bretoned Paris, hag a zo oc'h ober eur yezadur brezonek nevez, a zo deuet da wet ez eus bet grêt eur fazi bras p'eo bet kemeret al lizerenn K da skriva ar brezoneg, e penn kenta an naontekvet kantved hag e kred ez eo eun dra vad en em zizober eus al lizerenn-se; setu aman an digareziou a ro d'eomp da harpa e c'houlenn :

RAISONS DE REMPLACER LE K, EN BRETON PAR LE C

1° **Raison d'unification des langues celtiques** : Les autres langues celtiques, l'irlandais, l'écossais, le gallois emploient toujours le C (qui a le son dur) et jamais le K.

2° **Raison de parité avec le G** : En breton le G est toujours dur; pourquoi n'en serait-il pas de même du C? De même que le son doux de G est toujours marqué par J, de même le son doux de C est marqué par S.

La raison qui a fait adopter le son C toujours dur vaut également pour le C. Dans les autres langues celtiques, le C et le G ont toujours le son dur.

3° **Raison d'étymologie** : Le C'H est une mutation du son fondamental C et non de K. En irlandais, on écrit la spirante C'H en mettant seulement un point sur le C.

L'exemple suivant nous fera mieux saisir les trois raisons ci-dessus indiquées :

ECRITURE ACTUELLE	ECRITURE PROPOSÉE
va c'hi	va c'hi
da gi	da gi
e gi	e gi
he c'hi	he c'hi
hor c'hi	hor c'hi
ho ki	ho ci
o c'hi	o c'hi

Les trois lettres c, g, c'h nous semblent mieux aller ensemble que les trois lettres k g c'h.

Quelles raisons avez-vous de garder le k ?

Ar skrivagnerien ne vefent ket a-walc'h a-du a zo pedet da ziskleria o rezoniou dre lizer kaset, kenta ma c'hellint, pe da Rener « Feiz ha Breiz », Scrignac; pe d'an Tad Merienne, aumônier des Bretons de Paris, 42, rue de Grenelle, Paris VII.

Lanig ha Bisig e... Menez-Mikaël

Lanig — Eur blijadur eo rinka e giz-se...

Bisig — O! gonstadig. Lanig!...

Lanig — Alo! deus heb aon!...

Badaboum! Emaomp taou-arc'hennet brao en taol-man!

Lanig — Alo! Bisig! sav ha deomp adarre.

Bisig — Nann! me'zo lamm!...

(Diwar Cymru'r Plant).

...Ha Per ar C'holin?

— **Kelou diweza** : Per a zo beo c'hoaz a drugarez Doue, met, fall a-walc'h eo e stal, koulskoude!... Gwelout a rit.

Kanaouennou ar Yugale

SON AR GEVIER

Biskoaz ne c'hoarzis kement all
Evel am oa grêt en deiz all !
O welet ar bleiz o prena per
Hag al louarn o werza yer.

Me 'm eus gwelet eun ouner vloaz
A zouge Kemper war he skoaz
Brest ha Rekourans, war he lost
Ha c'hoaz ez ae ganto d'ar post.

Me 'm eus gwelet eun ouner vriz,
O kas ar bed-man war e giz.
Me 'm eus gwelet eun ouner zall
O kas ar bed-man d'ar bed all.

Ha me 'm eus gwelet eur goukour
Eun daboulin stag ouz he chouk.
Me 'm eus gwelet eur c'heveleg
O planta fa en eur garreg.

MARC'HARIDIG

Marc'haridig Bili Maout,
Deut en hent-man gant ho saout
Daou avalig 'zo en tan,
Deut en hent-man, pô unan
Eun askornig 'zo er pod
Deut en hent-man pô ho lod.
Marc'haridig a blij d'in
Kalz a labour a ra d'in
Goro 'r zaout, o c'has er mêz
Terri 'r bodez, skuilha 'l lêz !

*Soniou dastumet gant Mari-Anna Abgrall,
eus a Lambaol-Wimiliau.*

KELEIER AR MIZ

AR BREZONEG ER SKOLIOU

Er bloaz tremen, 15 parrez o deus savet o mouez evit
goulenn ma vezo desket pelloc'h ar brezoneg er skolioù :
Gwerleskin, Huelgoat, Kastell-Paol, Montroulez, Rosko,
Bolazeg, Carantec, Taule, Plouescad, Landivisiau, ar Fa-
ved-Lanvollon, Speied, Ploare ha Lennon.

Red eo e teufe holl barrezioù Breiz-Izel, edoug ar bloaz
nevez-man da heulia skouer vat ar 15 parrez-se; eur vez
eo, dirak ar bed-holl, ouspenn ar pec'hed, d'ar c'houar-
namant kaout ar yudaserez da waska eur yez ker kaer
ha ker pinvidik ha ma 'z eo ar brezoneg.

« AR FALZ » a ra ivez labour eus ar c'henta o tas-
tum a-gleiz hag a-zehou sinaturioù tud a-du gand ar
brezoneg.

Tri strollad Bretoned divroet o deus sinet ivez evit ma
vezo digoret dorioù skolioù Breiz-Izel d'ar brezoneg :
Bretoned an Yonn, bodet e Joigny, kele'h kelktiek Paris
ha « Bro Goz » Alger.

Ar Vretoned breman a zo anezo e pep lec'h, e pep kêr,
e pep bro ag e peb karg kouls lavaret; o gwaska a vezo
gellet, met ne vezo ket gellet ken o zrec'hi; red eo d'ezo
en em unani ha sevel war o zreid ha stourm rak ezomm
a zo d'hen ober; ma n'her c'hredit ket lennit ar c'helou
heugus-man a gavan e « Breiz » ar 27 a viz genver hag
a zo sinet Brogarour :

*En eur barrez eus eskopti Gwened hag e komz an
holl brezoneg enni ez eus diou skol gristen.*

*E penn skol ar baotred ez eus « Breudeur » ne-
met ne zougont ket o dilhad menec'h; skol ar baot-
trezed a zo e karg leanezed gwisket e dimezelled.*

Ar Vreudeur a oar hag a gomz brezoneg; al Leanezed ne ouezont ket a vrezoneg; eus ar C'hreisteiz int.

Hag e sonjit : O! ne vezint ket pell o teski.... evid ober katekiz e brezoneg.... evit kompren o bugale...

— « Ar brezoneg d'ar pilhou! o deus int-i lavaret. Ni n'ouzomp ket a vrezoneg; ar brezoneg d'an traon! Galleg penn-da-benn.... Ar vugale a rank deski hor yez-ni ha nann ni o hini. »

Setu petra a vez gwelet breman er barrez-se.

Ar baotrezed ne zeskont nemed ar c'hatekiz galleg; ne leveront o fedennou nemed e galleg....

Hag ar gerent, a c'houlennit-hu? Petra lavar ar gerent eus kement-se? Int-i eo a rank beza mistri ha nann al leanezed.

Ar gerent a zo bet troet o fenn d'ezo gand an « dimezelled », rak ar re-man a zo bet oc'h ober tro ar barrez, o rei da anaout d'ar gerent n'int bet, betek-hen, nemet genaouecien o komz brezoneg, o lavarret o fedennou e brezoneg, o teski o relijion dre ar brezoneg....

Ar gerent o deus kredet, pe grêt an neuz da gredi.

En iliz pa vez lavaret ar pedennou, ar baotrezed a jom serret o genou ganto.

Er gêr, pa vez lavaret grasou, diouz an noz, ar baotrezed a lavar o fedennou, — pa leveront, — en o fart o-unan.

Traou a eneb BREIZ evelse a zo traou a eneb FEIZ; dall eo an neb n'her gwel ket; n'heller ket o gouzanv; dre gaer pe dre heg, red eo o diarbenn.

AR BREZONEG E LONDREZ

Skriva a raer d'eomp :

Bep yaou etre 5 eur 45 ha 7 eur 15 diouz an abardaez ec'h en em vod ar re a gomz brezoneg er 140, Fenchurch Street, Londrez E, C. 3, e bureo Ralph St V. Allin-Collins, (Drouiz Hal Wyn).

Plijadur o devez o welet tud arall hag a c'hello komz brezoneg ganto o tont da greski o niver, rak betek-hen n'int nemet tri : Allin-Collins, a ouenn kernevek-iwerzonek-breizek, Paol Durivault, eur Breizad eus an Naoned hag e vignon Jack Roberts, eur c'hembraeger.

En hano Doue ra vezo ar brezoneg komzet gant tud Breiz, kel laouen all ha ma vezomp-ni o c'hellout her c'homz, du-man e Londrez ha bezomp a-unan, « ad majorem Dei gloriam, e karantez Doue ha Breiz ».

HANVEDIGEZIOU

÷ Hor c'henvroad ha mignon mat an Aotrou James Bouillé, eus a Berros, Rener an « Droellenn », — Atelier Breton d'Art chrétien, — a zo nevez bet hanvet da ezel diavêz-bro, gand Akademi Arz kristen Iwerzon. « Feiz ha Breiz » a gemer tro ac'hano da ginnig d'ezan e wella gourc'hemennou evid al labouriou kaer a ra wardro ilizou ha chapelioù hor Bro.

÷ Hor c'henlabourer mat an Aotrou Yvon Ar Floc'h, eus a Blougerne, a zo bet hanvet, e miz kerzu diweza, da gelenner e skolach Sant-Die, el lec'h m'en deus skol da ober da 610 a vugale hag a dud yaouank; n'eo ket labour eta eo a vanko d'ezan, a drugarez Doue.

Hor gwella gourc'hemennou ha yec'hed mat d'ezan e bro santez Jann d'Arc.

GINIVELEZ

An Ao. hag an I. S. Boucher hag o merc'h Monika, Gendarmerie des Pieux, o deus al levnez da zigemenn d'eoec'h ginivelez o mab ha breur Herve digouezet d'an 29 eus a viz du diweza.

Yec'hed mat ha buhez hir da filhor bihan sant Herve.

÷ An Aotrou hag an Itron Lemée, sekretour kelc'h keltiek Paris, a zo laouen o kemenn d'eoc'h ginivelez o mab Erwan-Mari, d'an 13 a viz kerzu 1934, e Paris (XIIe), 31, rue de Wattignies.

÷ Patrik An Dù a ro d'eoc'h da anaout eo deuet war ar bed, e Gwengamp, d'ar 5 a viz genver 1935, hag ez eus gantan c'hoant beva.

Gourc'hemennou kalonek da gerent ar vugale-se ha d'ezo holl, bihan ha bras, yec'hed mat ha buez hir.

ROAZON-BREIZ

E Radio-Breiz, e Roazon, eo bet kanet d'ar 27 a viz genver diweza, da 8 eur 30 diouz an noz :

a) EUN EURED E BRO-WENED, Salud Breiziz, Deomp da glask hon Dousik, Salud kêr didrous, Job en deus choazet e vestrez, Kenavo.

b) Son ar Gernevodez, An nevez amzer, Penaoz e rin-me krampoez.

d) Paotred Rosko, Matilin an Dall, An hirvoudou, Sao Brei-Izel, Mouelc'hig noz, Noz vat tud vat, Bro goz va Zadou.

Tamm ha tamm ar brezoneg a gemer e lec'h, e kement tachenn m'eo dleet d'ezan beza enno.

EUL LEOR NEVEZ « AN TORNAOD »

An Aotrou Sklison a zo o paouez sevel eul leor brezonek hag a vezo unan eus ar re gaera, sur a-walc'h, a zo bet moulet biskoaz.

Dek lur e kousto al leor-se d'ar re a gaso o hano raktal d'an oberour; d'ar re n'her rakprenint ket e vezo daouzek lur.

Kasit hoc'h hano, adalek vremen, d'an Aotrou SKLISON, Menez-Laouenan, PLOUNERIN.

Divinadennou miz c'houevrer

1. — Petra 'vez atao en tu kleiz da Jezuz-Krist?
2. — Livirit d'in 'ta, va zud kez,
Piou a deu hag a ia heb ober trouz bemdez?
(Degaset gant Tanguy Creignou, Kleder).
3. — Y..n.g . . . l . i . h . r
. e . a v . e . .
4. — A . . e . a . . n . . a . d . . . o . r
. . i . . n . . e . o . . . a . n . . . u .
(Degaset gant Suzanna Simon, Gwitevede)
5. — G . a . i . i . . r . v . . a . ' . e . i .
W . r . h . z . a . e . e . a . v .
(Degaset gant Helena Cuzon, Briec).

Arabad degas ar responchoù ken na vezo moulet divinadennou miz meur.

Responchoù divinadennou Here, Du ha Kerzu 1934

— MIZ HERE —

1. — Keuz re abred ne vez ket
Keuz diwarlerc'h ne dalv ket.
2. — An hini a zut diouz an noz
A ya gand an diaoul pa vez koz.
3. — Ar paour pa binvidika
Gand an diaoul alies a ya.
4. — Merc'h a nac'h gwiskamant he mamm,
D'he feiz kazi-sur he roio lamm.

— MIZ DU —

1. — An neb a fell
Hennez a c'hell.
2. — An hini ne riskl netra
Na koll na gounit ne ra.
3. — Gwell eo ranna etre dek
Eget lezel unan heb.

4. — Bezomp bepred Bretoned
Bretoned tud kalet.
5. — Pa 'z aio ar brezoneg eus ar Vro,
Ar feiz a yelo ivez d'he zro.

— MIZ KERZU —

1. — Tenna heb lakat,
Berr e pad.
2. — Yac'h pa glanver
Beo pa varver.
3. — Grac'h klemmus
Grac'h padus.
4. — Gwell eo beza laouen war ar vein o kana
Eget n'eo azeza war an aour da leñva.
5. — An hini a zalc'ho an askorn
A ielo ar c'hi da heul e zorn.

O DEUS RESPONTET MAT D'AN DIVINADENNOU-SE

Louise Salaün, eus an Trehou, gant 13 war 15
Suzanne Simon, Gwitevede, gant 8 war 15.

**Evit skigna ho keleennadurez
hag embann ho koueliou**

Pa ho pezo c'hoant da lakat moula eun dra ben-
nak MARC'HAD MAD, skrivit da RONAN CAOUISSIN,
PLEIBER-CHRIST (Finistère).

Setu aman darn eus e brizioù :

Format in 16° impression recto	le 100 : 5 fr.
Le 100 en plus 2 fr.	
— — impression recto-verso	le 100 : 9 fr.
Le 100 en plus 3 fr.	
Format in 8° impression recto	le 100 : 8 fr.
Le 100 en plus 3 fr.	
— — impression recto-verso	le 100 : 14 fr.
Le 100 en plus 4 fr.	

Programmes. — format in 8°, 4 pages, le 100 : 20 fr.
Le 100 en plus 5 fr.

Actes de baptêmes, formules de bans, etc., le 100 : 5 fr.

Images de communion, d'ordination, de confirmation etc.
Impression au verso, le 100 6 fr.

Cartes de visite modernes, le 100 : 7 fr. — les 50 : 5 fr.

Ma 'z eus mouladurioù all hag ho pefe c'hoant da
lakat ober skrivit d'ar mouler : R. CAOUISSIN,
Pleyber-Christ.

BRETONED, evit gwin Champagn

Gwin Champagn, W. SANDERS, Reims

eo gwella ha marc'hamata gwin Champagn a oufec'h
kaout da brena er vro-man.

Evit kloza al leinou bras hag evit krenfaat ar re glanv,
n'eus gwin ebet gwelloc'h egetan !

Goulennit ar prizioù ouz an

E brizioù a zo diskennet kals izeloc'h c'hoaz eget ne
oant er bloaz 1934.

Ao. RONAN CAOUISSIN,
Représentant à PLEIBER-CHRIST.

Yec'hed ar Vugale

Ar "Sirop FERET"

a-eneb an Doken

Graet gant louzaouennoù hag a gaver er mor, ar sirop-man
a ro nerz hag a yac'ha ar gwad. Ouspenn m'en deus eur vlaz
eus ar re wella, louzou all ebet ne ro kement a nerz d'ar vugale
hag hen.

« Ramplasi a c'hell ervat an emulsionou, an eol-moru, ar si-
rop Portal, ar sirop Raifort iodé, hag all... » Ar vertuz en
deus da yac'haat ar gwad, ouspenn ar vertuz da zigas an nerz
d'an izili, a zo penn-abeg ma n'her roer morse en aner d'ar vu-
gale taget gant an doken, an trousklennou leaz, ar werbl, an
doureier fall, droug-ar-roue, hag ar zempladurez a deu war-
lerc'h ar ruzel hag an dreo, etc.

En vente dans toutes les pharmacies.

Dépôt principal : GRANDE PHARMACIE DU PROGRES,
2, rue de Paris (au-dessus de l'Octroi), BREST.

“ L'ULMINUCINE MOREUL ”

est le dépuratif tonique idéal contre les humeurs, les vices du sang, glandes au cou, faiblesse, la toque des enfants.

Donne aux enfants ce teint frais et rose, indice de la santé. Parfait pour les jeunes filles dans la période de transformation.

Indispensable aux personnes âgées qui se plaignent de fatigues, douleurs, retour d'âge.

35 ans de ventes toujours croissant sont la meilleure garantie de l'efficacité de ce produit qui a la valeur du public.

Mères de famille, ne vous inquiétez pas, tant que vous donnez de l'Ulminucine à vos enfants, vous les mettez à l'abri d'un grand nombre de maladies, c'est le meilleur préventif de la tuberculose.

Prix : Grand flacon : 29 francs ;

Demi-flacon : 15 francs ;

Petit flacon : 10 francs.

Si vous toussiez, prenez du SIROP CELTIQUE, un de ceux qui sont le plus estimés. Prix : 12 francs.

Klenved ar c'henou hag an dent

L. LAPIQUONNE SUCCESSEUR DE
L. JEZÉQUEL

Tenner dent

Loreet gant skol-vedesinerez Paris

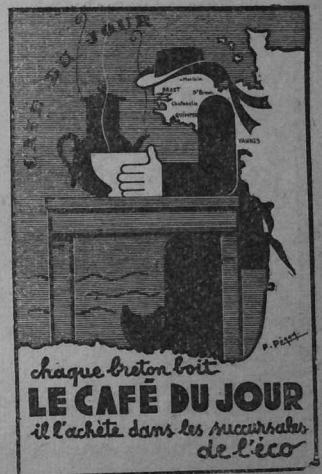
A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war aour
ha war gaoutchouk, hervez ar skoueriou diveza
Gwarantisa a ra e labour

RESEO A RA :

Bep Lun, e **LESNEVEN**. Hôtel Le Roux, ha bep Sadorn, e
BRASPARTS hag er **FAOU**. — Ar c'habinet a gonsultationou a zo
digor e Brest, 4. passage Saint Martin, abou eur beteg kreisteiz, ha da
2 eur beteg 6 eur. Téléphone 0-16.

le sac de 250 gr.
5.85
avec un Bon-Prime

Ti koz L'OLLIEROU

L'HOSTIS & JORDE, Successeurs

18, 27, rue Louis-Pasteur, 18, 27. — BREST

... Pa ho pezo eun dra bennak da breña, dalc'hit sonj eo en
HON TI e kavoc'h ato ar muia da joaz hag an dessinieu nevesa
e mouchoerou ha tavancherou brodet.

SEIZ, MEZER, HA DANVEZ A BEP SEURT

Dioc'h ar galite an ti-man a werz gwelloc'h-marc'had
eget neus forz pehini all.

Ean eskompt a UGENT REAL DRE GANT a vez roët
e marc'hadourez, ha DEK DRE GANT d'ar familhou ni-
verus diwar diskouez o c'hartenn.

— “ Ne c'hellan ket lenn ken !... ”

oent eo d'in

mont da di

POITEL

Ar gwella

marc'hadour

lunedou a zo e

MONTROULEZ!..

Eno

e kaver :

LUNEDOU

a bep seurt

evit an holl !..

Hag eur Benveg eus ar re wella.

Evit ar re vouzar : Ar Sonotonor.

PHOTOS -- Appareils, Plaques, Pellicules (*de toutes marques*)

Ti POITEL :: Ti glas :: Ti a fizians

War Blasen **THIERS**

MONTROULEZ

◆ *Eno e vezo graet d'eoc'h ar gwella digemer* ◆